



**LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU**  
PHYSICIANS FOR SOCIAL RESPONSIBILITY

## **VUOSIKERTOMUS 2025**



Vapaaehtoisia terveyssisaria Likhun kunnassa Nepalissa. Kuva: Heidi Saarinen.

# **VUOSIKERTOMUS 2025**

<b>1. TOIMINTA VUONNA 2025</b>	<b>2</b>
<b>2. ORGANISAATIO JA HALLINTO</b>	<b>2</b>
2.1 Jäsenistö ja kokoukset	2
2.2 Hallitus ja työvaliokunta	3
2.3 Toimisto ja henkilöstö	3
2.4 Järjestöhallinnon kehittäminen	3
2.5 Viestintä ja näkyvyys	4
<b>3. Taloudelliset tunnusluvut</b>	<b>6</b>
Varainhankinta	7
<b>3. TOIMINTA JA TAVOITTEET</b>	<b>7</b>
3.1 Yhdenvertainen hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen	8
3.2 Terveempi maapallo: ympäristö, rauha, turvalliset elinympäristöt	9
3.3 Vaikuttava, verkostoituva ja vapaaehtoisuuteen perustuva järjestö	11
<b>Liitteet</b>	<b>13</b>
Liite 1. Kehitysyhteistyöhankkeet, tulokset vuonna 2025	13
Liite 2. Paperittomien terveyden edistäminen vuonna 2025	18
Liite 3. Rauhantyö IPPNW:n puitteissa	18
Liite 4. LSV:n jäsenyydet ja edustukset 2025	20
Liite 5. Hallitus toimintavuonna 2025	20

# 1. TOIMINTA VUONNA 2025

Vuosi 2025 oli Lääkäriin sosiaalinen vastuu ry:lle muutoksen, uudistumisen ja suunnan kirkastamisen vuosi. Järjestö vahvisti rooliaan yhteiskunnallisena asiantuntijana sekä Suomessa että globaalisti ja rakensi pohjaa tulevien vuosien toiminnalle.

Vuoden aikana järjestön toiminnanjohtaja vaihtui, kun Kaisa-Leena Juvonen siirtyi uusiin tehtäviin ja tehtävässä aloitti Sanna Valtonen. Johtajavaihdos toteutettiin niin, että se mahdollisti sekä toiminnan jatkuvuuden että uuden kehittämisvaiheen käynnistämisen.

Keskeisin strateginen saavutus oli uuden strategian valmistelu vuosille 2026–2030. Strategiatyö toteutettiin osallistavasti, ja se kirkasti järjestön mission, arvot ja painopisteet sekä vahvisti LSV:n roolia ekososiaalisen terveyden ja yhdenvertaisen hyvinvoinnin edistäjänä.

Vuoden aikana käynnistettiin myös useita järjestön toimintaedellytyksiä vahvistavia uudistuksia. Verkkosivujen uudistaminen aloitettiin, ja jäsenrekisteri siirrettiin Lääkäriiltä LSV:n itse hallinnoimaan FloMembers-järjestelmään.

LSV vahvisti asemaansa asiantuntijajärjestönä myös organisaatorakennetta kehittämällä. Henkilöstön tehtävänimikkeet päivitettiin vastaamaan paremmin työn vaativuutta ja asiantuntijuutta. Vuoden lopussa järjestössä työskenteli kaksi asiantuntijaa paperittomien terveyden edistämiseksi sekä viestinnän asiantuntija ja järjestötyön asiantuntija. Myös henkilöstössä tapahtui muutoksia: järjestöön rekrytoitiin uusi ohjelmapäällikkö Johanna Järveläinen, ja samalla luovuttiin Elina Tuusan työpanoksesta hänen siirtyessään muihin tehtäviin.

Järjestö osallistui aktiivisesti alan tapahtumiin, kuten Lääkäripäiville, ja järjesti jäsenilleen koulutuksia, luentoja sekä yhteisöllisiä tapahtumia, kuten kesäpiknikin. Vapaaehtoistoiminta säilyi keskeisenä osana toimintaa ja tarjosi jäsenille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.

LSV jatkoi vaikuttamistyötään terveyserojen kaventamiseksi, yhdenvertaisten terveyspalveluiden edistämiseksi sekä ilmasto- ja ympäristökysymysten nostamiseksi osaksi terveystoimintaa keskustelua.

## 2. ORGANISAATIO JA HALLINTO

### 2.1 Jäsenistö ja kokoukset

Vuoden 2025 lopussa LSV:llä oli 1059 jäsentä. Jäsenmäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Kevätkokouksen yhteydessä järjestettiin strategiatyön osallistavan osuuden käynnistänyt strategiatyöpaja. Läsnä- ja etäryhmät hallitusten jäsenten vetäminä pohtivat LSV:n uusia strategisia painopisteitä ja keskustelivat vilkkaasti LSV:n tarkoituksesta sekä toimintaympäristön muutoksista viimeisen viiden vuoden aikana. Keskustelussa pohdittiin

mm. mihin jäsenet ja hallitus haluaisivat erityisesti vaikuttaa, mitä muutosta haluamme LSV:nä tehdä maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana ja minkä asioiden puolesta meidän tulee toimia.

Syyskokouksen yhteydessä järjestettiin luento, jossa paperittomuustyön asiantuntijat Aino Tuomi-Nikula ja Reetta Piri sekä järjestön toiminnanjohtaja Sanna Valtonen käsittelivät paperittomuuden juurisyitä ja terveyden edistämisen haasteita. Syyskokousta seurasivat totutusti jäsenistölle, vapaaehtoisille ja työntekijöille järjestetyt pikkujoulut.

## 2.2 Hallitus ja työvaliokunta

LSV:n hallitus kokoontui kymmenen kertaa vuonna 2025. Hallituksen puheenjohtajana vuonna 2025 toimi Hanna Rintala ja varapuheenjohtajana ensin Sara Launio (17.3. saakka) ja kevätkokouksesta lähtien Tuija Männistö. Hallituksen jäsenet olivat Anna Kärki, Erika Kulmanen, Rikhard Ihamuotila, Ines Sederholm (opiskelija), Terhi Koivunen ja Anna Haavisto (opiskelija). Varajäseniä olivat Henna Laaksonen ja Anniina Kyrölahti. Hallitus kokoontui hybridimuotoisesti.

Työvaliokunta nimettiin hallituksen ensimmäisessä kokouksessa ja siihen kuuluivat puheenjohtaja, hallituksen jäsen Anna Kärki ja toiminnanjohtaja Kaisa-Leena Juvonen, syyskuusta alkaen Sanna Valtonen. Työvaliokunta valmisteli hallituksen päätöksiä läsnäolo- ja hybridikokouksissa sekä sähköisesti, ja käsitteli mm. hallinto-, rahoitus- ja henkilöstöasioita.

## 2.3 Toimisto ja henkilöstö

Toimisto toimi Globaalikeskuksessa Helsingin Hakaniemessä (Siltasaarenkatu 4). Vuoden 2025 lopussa LSV työllisti kahdeksan henkilöä, ja tehtyä työmäärää kertyi 6,3 henkilötyövuotta. Toimihenkilöiden työ jatkui hybridimallisena, painotus kuitenkin etätyössä. Keskimäärin tiimi on työskennellyt toimistolla päivän viikossa ja tavannut joka toinen viikko läsnäolokokouksessa.

Vuonna 2025 toiminnanjohtaja vaihtui syyskuussa Kaisa-Leena Juvosesta Sanna Valtoseen (80 % työaika). Talouspäällikkönä jatkoi Johanna Rosnell (alkuvuosi 100 %, 14.6. lähtien 75 %). Järjestökoordinaattori Paula Lounasheimo jatkoi tehtävässä osa-aikaisena (60 %). Kehitysyhteistyöhankkeita Beninissä ja Nepalissa hoiti ohjelmapäällikkö Mari Laaksonen (100 %, 17.7. lähtien 75 %). Itä-Afrikan kehitysyhteistyöhankkeita koordinoi ohjelmapäällikkö Elina Tuusa (50 %). Marraskuun alusta alkaen ohjelmapäällikkönä jatkoi Johanna Järveläinen (30 %). PapeTe-hankkeen asiantuntijan tehtävässä toimi Aino Tuomi-Nikula (100 %) ja koordinaattorina Reetta Piri (90 %). Viestintäkoordinaattorina toimi Ylva Asp (alkuvuosi 60 %, 1.4. lähtien 80 %).

## 2.4 Järjestöhallinnon kehittäminen

Vuonna 2025 järjestöhallinnon kehittämistä leimasivat toiminnan sopeuttaminen, uuden strategian kehittämistyö sekä organisaation sisäisen yhteistyön vahvistaminen.

Alkuvuosi kului talouden tasapainottamiseen ja toiminnan sopeuttamiseen. Samalla käynnistettiin strategiatyö, joka saatiin päätökseen vuoden aikana. Syyskokouksessa

vahvistettu uusi strategia ohjaa jatkossa LSV:n työn painopisteitä. Strategiatyö selkeytti järjestön tavoitteita ja vahvisti yhteistä suuntaa.

Vuoden aikana tehtiin myös päätöksiä järjestön toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Varainhankinnan kehittämiseksi päätettiin investoida CRM-järjestelmään, ja viestinnän tueksi käynnistettiin laajamittainen verkkosivujen uudistus.

Toiminnanjohtajan vaihdos vaikutti osaltaan hallinnon kehittämisen painotuksiin. Varsinaista hallinnollisten rakenteiden kehittämistyötä tehtiin erityisesti alkuvuodesta, ja syksyllä painopiste siirtyi hallituksen työskentelyyn sekä hallituksen ja toimiston välisen tiedonkulun kehittämiseen. Tavoitteena oli vahvistaa päätöksenteon sujuvuutta ja yhteistyötä.

Ulkoministeriön hanketukihakuja ei ollut vuonna 2025. Toimisto ja hallitus käsitelivät vuoden aikana aiemman KPMG:n tarkastuksen suosituksia ja kehittivät niiden pohjalta raportointi- ja toimintatapoja. Lisäksi jatkettiin päättyneet Nepalin Disability-hankkeen kumppanin pankkitilillä olevien varojen takaisinmaksuun liittyviä selvittelyjä. STEA-hankehakemus PapeTe-työhön jätettiin syksyllä, samoin vastattiin tuloksellisuustarkastuksen kysymyksiin. Vuonna 2025 toimisto jätti kaksi avoimuusrekisteri-ilmoitusta.

Seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän ehkäisyä koskevan PSEAH-politiikan jalkauttamista ei edistetty myöskään vuonna 2025. Työn jatkuminen edellyttää edelleen roolien ja vastuiden sekä organisaation rakenteen selkeyttämistä.

Helsingin Global Clinic -toimintaan liittyen todetaan, että klinikat eivät hakeneet varoja käyttöönsä myöskään vuonna 2025. LSV:n henkilöstö pohti lahjoittajien toivetta paperittomien terveyden edistämisestä ja käynnisti keskustelun varojen käytöstä ja mahdollisesta käyttötarkoituksen muutoksesta Global Clinicin vapaaehtoisten kanssa.

Vuoden aikana otettiin myös askeleita kohti pitkäjänteisempää hallinnon ja johtamisen kehittämistä, jota jatketaan vuonna 2026 uuden strategian pohjalta.

## 2.5 Viestintä ja näkyvyys

LSV:n pääasiallisia viestintäkanavia olivat verkkosivut, jäsenlehti LSV-tiedote, sähköinen uutiskirje sekä sosiaalisen median kanavat. LSV:n vapaaehtoisilla oli tärkeä rooli viestinnässä ja he tuottivat sisältöä verkkosivuille, sosiaaliseen mediaan ja LSV-tiedotteeseen. LSV:llä oli osa-aikainen viestintäkoordinaattori.

Vuoden aikana LSV viesti aktiivisesti omasta toiminnastaan ja tapahtumistaan, kehitysyhteistyöhankkeiden kuulumisista, toimintaan liittyvistä teemoista sekä kampanjoista, joihin LSV osallistui.

Sosiaalisen median alustoista tärkeimpiä olivat Facebook ja Instagram. LSV jatkoi kasvuaan näillä kanavilla. LSV:llä oli Facebookissa noin 180 julkaisua – hieman enemmän kuin edellisvuonna. Katseluita oli 272 300 (kattavuustiedot eivät saatavilla). Instagramissa julkaisuja oli 152 ja tarinoita 64. Näyttökertoja oli 113 400. Instagramin kattavuus oli 33 200 – kasvua oli 47 %. Molemmissa somekanavissa vuorovaikutusta eli esimerkiksi tykkäyksiä ja kommentointia oli myös enemmän: Facebookissa vuorovaikutus lisääntyi 194% ja

Instagramissa 100% edellisvuoteen verrattuna. Seuraajien määrä kasvoi molemmilla somealustoilla, Facebookissa yli kolmellasadalla ja Instagramissa yli kahdellasadalla. Vuoden aikana somepostauksia tehtiin kaikilta LSV:n toiminta-alueilta. Mahdollisuus maksaa näkyvyydestä heikkeni merkittävästi lokakuussa, kun Meta esti yhteiskunnallisen ja poliittisen sisällön mainostamisen kanavillaan.

LSV:llä on myös tilit LinkedInissä ja X:ssä (entinen Twitter), mutta niiden käyttö oli huomattavasti vähäisempää. Ilmastolääkärit-verkosto avasi Facebookiin ja Instagramiin oman sivun, ja lisäksi Facebookissa toimii suljettu Ilmastolääkärit-ryhmä, jossa oli 700 jäsentä.

Eniten somenäkyvyyttä toi yhteistyö muiden toimijoiden kanssa: Fingon Suomi ei käänne selkäänsä maailmalle -kampanjassa LSV:n tuottama ylilääkäri Hanna Nohynekkin avoin kirje pääministeri Petteri Orpolle sai yhteensä noin 86 000 katselua Fingon somekanavilla. Paperittomien terkkarin ja LSV:n yhteispostaus Potilaan puolella -kampanjaan taas sai yli 42 000 katselua Instagramissa.

LSV-tiedote ilmestyi vuonna 2025 kahdesti ja siinä pidettiin esillä kaikkia järjestön toiminta-alueita. Tiedotetta tehtiin pääasiassa vapaaehtoisvoimin, toimiston koordinoituna taittoa ja painatusta. Tiedotteen päätoimittajana vuonna 2025 jatkoi Line Kurki.

Sähköinen uutiskirje lähetettiin tilaajille kuusi kertaa ja siihen koottiin ajankohtaisia uutisia LSV:n toiminnasta. LSV:n sähköistä uutiskirjetä koosti toimisto. Vuoden lopussa uutiskirjeen tilaajia oli lähes 900. Avausprosentit olivat LSV:n uutiskirjeillä suuremmat kuin verrokeilla non-profit -uutiskirjeillä.

Verkkosivuilla julkaistiin säännöllisesti ajankohtaista tietoa järjestön toiminnasta. Loppuvuodesta käynnistettiin LSV:n verkkosivu-uudistus, kun uuden sivuston konseptisuunnittelu ja ulkoasun visuaalinen suunnittelu aloitettiin. Ennen verkkosivu-uudistuksen käynnistymistä LSV:n graafinen ilme päivitettiin uudistusta ajatellen. Värejä, kirjasintyyppisiä ja logoja päivitettiin nykytarpeita vastaaviksi ja saavutettavuus huomioiden. Samalla jokaiselle toiminta-alueelle luotiin oma tunnusväri ja ikoninsa.

Lääkäripäivillä tammikuussa 2025 kohdattiin aktiivisesti osallistujia ja käytiin monia antoisia keskusteluja. LSV:n toiminta herätti mukavasti kiinnostusta, ja sen pariin saatiin uusia jäseniä ja tukijoita. Osastolla oli "Lääkäriin pulssipuu", johon kävijät saivat kirjoittaa lappusiin mikä heitä maailmassa tällä hetkellä eniten huolestaa. Saimme yhteensä 30 vastausta. LSV:n vapaaehtoiset osallistuivat aktiivisesti ständitoimintaan. LSV oli tapahtuman tiimoilta esillä myös sosiaalisessa mediassa.

Vuoden aikana LSV osallistui seuraaviin kampanjoihin tai vetoomuksiin:

- Toivo syntyy teoista -kampanja mm. rauhanjärjestöjen leikkauksia vastaan
- Kuntavaalien alla julkaistiin Ilmastolääkäreiden 10 teesiä kuntavaaleihin
- Huhtikuussa LSV oli mukana 40 järjestön yhteisessä kannanotossa, jossa vaadittiin hallitukselta sitoutumista ilmastolain hiilineutraaliustavoitteeseen ja riittäviä toimia sen saavuttamiseksi
- Kehysriihen leikkaukset kehitysyhteistyöstä huhtikuussa
- Ilmastolain tavoitteista ei saa tinkiä – järjestöjen yhteinen kannanotto huhtikuussa

- Lääkäreiden yhteispohjoismainen kannanotto pikaisten ilmastotoimien puolesta toukokuussa
- Kampanja Ottawan henkilömiinat kieltävän sopimuksen puolesta
- Maailman ympäristöpäivänä 5.6. julkaisimme lääkäreiden yhteispohjoismaisen videoviestin
- Elokuussa LSV jakoi Kansalaisareenan vetoomuksen vapaaehtoistoiminnan ja kansalaisyhteiskunnan puolesta
- Elo-syyskuussa LSV kampanjoi hallituksen sotejärjestö- ja kehitysyhteistyöleikkauksia vastaan (mielenosoitus 1.9. sekä Hanna Nohynekkin avoin kirje pääministeri Orpolle osana Fingon Suomi ei käännä selkäänsä maailmalle -kampanjaa)
- Kansainvälisenä rauhanpäivänä 21.9. ja ydinaseiden vastaisena päivänä 26.9. LSV osallistui kansainväliseen vetoomukseen ja kampanjaan ydinaseettoman maailman puolesta
- Gaza-kampanjointi: LSV vaati tulitaukoa Gazaan, allekirjoitti Fingon vetoomuksen Gazan suojelemiseksi, osoitti mieltään kansanmurhan pysäyttämiseksi ja terveydenhuollon suojelemiseksi Gazassa Eduskuntatalolla 30.9.2025 ja kampanjoi palestiinalaisen Hussam Abu Safiyan ja muiden Israelin vangitsemien lääkäreiden ja hoitajien vapauttamiseksi. Lisäksi LSV jakoi lääkäreiden ja hammaslääkäreiden vetoomuksen Israelin sotarikoksia ja terveydenhuollon tuhoamista vastaan sekä Health Workers for Palestine Finlandin mielenosoituskutsuja.
- Avoin kirje Suomen hallitukselle marraskuussa, missä vaadittiin, että hallituksen tulee tarttua ilmasto- ja luontokatokriisiin
- Vegaanihaaste joulukuussa

Vuonna 2025 LSV onnistui saamaan teemojaan hyvin esille mediassa, kun HBL julkaisi kolme juttua LSV:n teemoista. 28.5. julkaistiin Mikaela Grotenfeltin ja Tuija Männistön haastattelu siitä, miten terveydenhuolto voi toimia ilmastoviisaammin, 24.7. Hanna Rintalan haastattelu ilmastoahdistuksesta, ja 2.9. juttu LSV:n ja Lääkärit ilman rajoja -järjestön Gaza-mielenosoituksesta. LSV sai myös läpi mielipidekirjoituksia Helsingin Sanomissa: 1.3. hallituksen maahanmuuton vastaisista toimista otsikolla ”Suomeen muuttanut ei ole pelkkä numero tilastossa”, 12.3. ydinaseista otsikolla ”Ydinpommi on kauhea ase, jota Eurooppa ei tarvitse” ja 4.11. ilmasto- ja luontakatokriisistä otsikolla ”Jo lähitulevaisuudessa ilmastokriisillä on katastrofaalisia vaikutuksia”. Lisäksi Dagens arena julkaisi yhteispohjoismaisen kirjoituksen ydinaseista. Lääkärilehdessä ilmestyi 24.4. yhteiskirjoitus ”Ydinaseet on tuhattava ennen kuin ne lopettavat meidät”. LSV:n hallituksen jäsenen Erika Kulmasen 6.2. Lääkärilehdessä julkaistu vastine ”Lehmä ja lääkäri” Jani Kaaron kolumniin nousi lehden luetuimmaksi jutuksi.

### 3. Taloudelliset tunnusluvut

Vuonna 2025 LSV:n kokonaistuotot olivat 782 529 €. Kehitysyhteistyöohjelman osuus tuotoista oli 68 % (529 379 euroa) ja kotimaisten hankkeiden (PapeTe ja TAH) osuus 20 % (159 590 €). Loput 12 % tuotoista (93 560 €) muodostuivat LSV:n muusta kotimaan järjestötoiminnasta. LSV:n kokonaistuotot laskivat edellisvuodesta 26 %.

Kulut olivat yhteensä 794 229 € (2024: 1 116 855 €) ja tilikauden tulos oli -11 701 € (2024: -63 615 €). Järjestön oma pääoma tilikauden päättyessä oli 99 703 €. Talousarviossamme olimme arvioineet tilikauden tulokseksi -28 940 €, joten siihen nähden tulos on hyvä. Odotettua parempaan tulokseen vaikuttivat mm. CRM-hankkeen odotettua pienemmät kulut sekä verkkosivu-uudistusprojektin käynnistyminen vasta loppuvuodesta, jolloin LSV:n katettava osuus jäi pieneksi, kun jo syntyneet kulut voitiin allokoida hankkeiden kustannuksiksi.

LSV:n palkatun henkilöstön kulut Suomessa olivat yht. 44 % kokonaiskuluista (345 667 €).

## Varainhankinta

LSV:n varainhankinta vuonna 2025 kerrytti varoja kassaperusteisesti yhteensä 78 104 €, josta jäsenmaksutuottojen osuus oli 46 195 € ja yksityisten lahjoitusten 31 909 €.

Työpäivä maailmalle -kampanjan varainkeruukirjeitä lähetettiin vuoden aikana kolme kappaletta: kesällä, syksyllä ja jouluna (kortti). Aiempaa kampanjaa "Terve mieli – globaali tavoite" jatkettiin alkuvuosi ja uusi kampanja "Tekoja naisten terveyden puolesta" julkaistiin lokakuussa 2025. Kerätyt varat ohjattiin kehitysyhteistyöhön. Kampanjalla kerättiin 24 486 € ja taseesta tuloutettiin aiempien vuosien keräysvaroja 8 675 € kattamaan kehitysyhteistyön omavastuuosuutta. TPM-tuottoja ei jäänyt taseeseen yhtään 31.12.2025 ja osa vuoden 2025 omavastuuosuudesta katettiin yleisistä keräysvaroista sekä jäsenmaksutuotoista.

LSV:llä on toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa RA/2020/1390 Manner-Suomen alueelle ja rahankeräyslupa ÅLR2024/6921 Ahvenanmaalle 1.1.–31.12.2025 väliselle ajalle.

## 3. TOIMINTA JA TAVOITTEET

Lääkärin sosiaalinen vastuu ry:n missiona on edistää oikeudenmukaista maailmaa faktapohjaisesti, eettisesti ja asiantuntemuksella. Järjestö toimii terveyden, tasa-arvon ja ympäristön puolesta.

Vuonna 2025 LSV:n toimintaa ohjasi uuden strategian (2026–2030) valmistelu. Strategia rakentuu kahden toisiaan täydentävän pilarin varaan: terveempi maapallo ja yhdenvertainen hyvinvointi. Näiden kautta LSV edistää ekososiaalista terveyttä sekä torjuu terveyseroja ja rakenteellista eriarvoisuutta Suomessa ja globaalisti.

Sääntöjensä mukaisesti yhdistyksen tarkoituksena on lisätä lääkäreiden tietämystä ja vastuuntuntoa ihmisyyhteisöjen terveyden edellytyksistä, mukaan lukien elinympäristön terveellisyys, rauhan edistäminen sekä globaalien terveyserojen kaventaminen.

Vuonna 2025 LSV:n toiminta jatkui pääosin hanke pohjaisena. Samalla järjestö vahvisti rooliaan asiantuntijajärjestönä, kehitti vaikuttamistyötään sekä lisäsi näkyvyyttään lääkäreiden vapaaehtoistyön ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen kanavana.

Toiminnan keskeisiä painopisteitä olivat terveyden ja ympäristön välisen yhteyden vahvistaminen, terveyserojen kaventaminen, haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien

oikeuksien edistäminen sekä järjestön vaikuttavuuden ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen.

### 3.1 Yhdenvertainen hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen

LSV:n tukemat, ulkoministeriön rahoittamat nelivuotiset mielenterveyshankkeet (2023–2026) etenivät vuonna 2025 rahoituskauden kolmanteen vuoteen:

- Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa
- Alueellisten mielenterveyspalveluiden mallin vahvistaminen ja laajentaminen Nepalissa

LSV:n tukemat, ulkoministeriön rahoittamat nelivuotiset hankkeet (2025–2028) Keniassa ja Beninissa aloitettiin vuonna 2025. Hakemukset olivat jatkohakemuksia, eli työ jatkui samankaltaisena samojen yhteistyökumppaneiden kanssa huomioiden mahdolliset muutos- ja kehitystarpeet sekä tarkentuneet rahoittajavaatimukset.

Tarkemmat kuvaukset hankkeiden tuloksista vuonna 2025 liitteessä 1.

Paperittomien terveyden edistämiseksi STEAn tukemassa PapeTe- hankkeessa järjestettiin koulutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille sekä ammattilaisille ja kohdattiin paperittomia ryhmäterveysneuvontojen sekä jalkautumisten yhteydessä. LSV:n asiantuntijat antoivat arkisin puhelinneuvontaa oikeudesta palveluihin ja hoitoon hakeutumisesta paperittomille sekä heitä kohtaaville tahoille.

Hankkeen puitteissa vaikutettiin aktiivisesti paperittomien välttämättömän hoidon säilyttämiseksi liittyen Orpon hallituksen valmistelemaan lakiesitykseen, jonka tavoitteena on rajata hoitoa. Toimintavuonna 2025 LSV reagoi aktiivisesti ajankohtaisiin terveystalouteen liittyviin muutoksiin. Hallituksen päätös paperittomien terveyspalveluiden kaventamisesta lisäsi merkittävästi järjestön vaikuttamistyötä, ja LSV toi esiin päätöksen vaikutuksia erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten näkökulmasta.

Vuoden aikana tavattiin kolme ja kontaktoitiin 70 päättäjää välttämättömän hoidon rajaamiseen liittyvän lakiesityksen tiimoilta. Lisäksi teimme aktiivista vaikuttamistyötä hyvinvointialueisiin kohdistuen ja kävimme aiheesta keskustelua yhteensä 20 aluevaltuutetun kanssa. Tavoitteena oli saada aikaiseksi paikallisia päätöksiä paperittomien välttämättömän hoidon jatkamiseksi. Kaksi aluetta, Helsinki ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha, tekivätkin tällaisen päätöksen.

Lisäksi lakiesitys sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 54 §:n muuttamisesta herätti huolta potilastietojen suojasta. LSV osallistui yhdessä Lääkäriliiton ja muiden toimijoiden kanssa julkiseen keskusteluun ja vaikutti aktiivisesti potilastietojen luottamuksellisuuden turvaamiseksi. Jaoimme lisätietoa esityksen mahdollisista vaikutuksista paperittomiin neljälle kansanedustajalle.

PapeTe-hanke toimii verkostoissa kotimaassa, pohjoismaissa ja Euroopan laajuisesti. Tarkemmat kuvaukset hankkeen tuloksista vuonna 2025 liitteessä 2.

## 3.2 Terveempi maapallo: ympäristö, rauha, turvalliset elinympäristöt

LSV jatkoi vaikuttamistyötä rauhan, ekososiaalisen kestävyiden ja ydinaseiden vastaisten kysymysten parissa.

### 3.2.1 Ilmasto

Ilmastolääkäreille on vuoden aikana tehty viestintästrategia ja sen pohjalta viestintäsuunnitelma, josta löytyy tarkemmat ohjeet viestinnän suhteen. Osana viestintäsuunnitelmaa tehtiin myös viestinnän vuosikalenteri, joka on visuaalisesti helposti haltuun otettava. Lähes kaikki Ilmastolääkärien toiminta on tavalla tai toisella viestintää. Viestintäsuunnitelman myötä toimintaa on päästy jakamaan useamman henkilön vastuulle, mikä on ollut toivottu muutos. Suunnitelman on tarkoitus tuoda toimintaan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Ilmastolääkärit ovat olleet vetämässä LSV-luentoja, sekä itsekin pitäneet LSV-luennon. Osallistujamäärät luennoilla ovat vaihdelleet noin 10-20 välillä, aiheina on ollut erilaisia kestävyiden ja oikeudenmukaisuuteen liittyviä teemoja. Kestävän elämän työpaja järjestettiin kertaalleen.

Ilmastolääkärit ovat myös laatineet esitteen ”Lääkäriin työ ja planetaarinen terveys”, joka on vapaasti saatavilla verkkosivuilta. Verkkosivuille on lisätty valmiita diasetti-pohjia mm. kestävästä elämäntavasta ja hyvinvointialueiden kestävyiden: nämäkin ovat vapaasti käytettävissä.

Perustettiin some-tilit Instagramiin ja Facebookiin (nykyisen suljetun Facebook-tilin lisäksi), ja näitä ylläpitää sometiimi. Ilmastolääkäreille saatiin oma logo. Mielipidekirjoituksia on julkaistu useammassa lehdessä.

Ilmastolääkärit-verkoston yhteiskunnallisen vaikuttamisen ryhmä tapasi vuoden aikana 29:ää kansanedustajaa/ heidän avustajaansa/ asiantuntijaa tai vastaavaa. Tapaamisissa vaadittiin terveyden huomioimista päätöksenteossa sekä kerrottiin ilmastokriisin ja luontokadon vaikutuksista terveyteen. Ryhmä alkoi julkaisemaan poliitikoille suunnattua uutiskirjettä sähköpostitse.

Verkosto on tehnyt useita lausuntoja julkishallinnon viranomaisille, mm. lausunnot energia- ja ilmastostrategiasta, keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta, työikäisten ruokailusuosituksesta sekä kansallisesta ruokastrategiasta.

Pohjoismaiden Ilmasto- ja Ympäristölääkärien tapaamiset ovat jatkuneet, ja Ilmastolääkärit -verkostosta on ollut niissä edustus. Toiminnasta on tiedotettu Ilmastolääkärit-verkostoa sähköpostitse sekä suljetussa Facebook-ryhmässä. Whatsapp -ryhmä on aktiivinen, ja siinä on tällä hetkellä 66 jäsentä. Uusille kiinnostuneille on järjestetty etänä infotilaisuuksia.

### 3.2.2 Rauhantyö ja lääkärit konflikteissa

Toiminta keskittyi erityisesti ydinaseiden humanitaaristen vaikutusten esiin tuomiseen, poliittiseen vaikuttamiseen sekä kansainväliseen yhteistyöhön.

Ydinaseiden vastainen työ toteutui pääosin ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) Finland -verkoston kautta. LSV:n aktiivitoimija Kati Juva toimi verkoston koordinaattorina ja osallistui laajasti vaikuttamistyöhön, viestintään sekä kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. ICAN Finland -verkosto ylläpiti aktiivista viestintää ja toi ydinasekysymyksiä esiin julkisessa keskustelussa.

Vuoden aikana LSV:n ja ICAN Finlandin edustajat tapasivat kansanedustajia sekä ulkoministeriön asevalvontayksikön edustajia ja osallistuivat ydinaseseurantaryhmän toimintaan. Ydinaseita, ydinpelotetta ja Euroopan turvallisuustilannetta käsiteltiin asiantuntijatilaisuuksissa ja keskusteluissa, ja aihetta tuotiin esiin myös useissa yleisötilaisuuksissa eri puolilla Suomea.

Kansainvälisesti LSV vaikutti IPPNW:n (International Physicians for the Prevention of Nuclear War) kautta. LSV:n edustajat osallistuivat muun muassa ydinasekieltosopimuksen osapuolikokoukseen New Yorkissa sekä IPPNW:n maailmankongressiin Nagasakissa. IPPNW:n vaikuttamistyö johti siihen, että Maailman terveysjärjestö WHO käynnisti selvityksen ydinaseiden kansanterveysvaikutuksista. LSV oli mukana tätä työtä tukevassa asiantuntijaverkostossa.

Pohjoismainen ja eurooppalainen yhteistyö vahvistui vuoden aikana. LSV teki yhteistyötä sisarjärjestöjen kanssa sekä osallistui keskusteluun Euroopan ydinasepolitiikasta ja laajennetusta ydinpelotteesta.

Ydinaseiden humanitaarisia ja terveydellisiä vaikutuksia tuotiin esiin myös julkaisutoiminnan kautta. Kati Juva julkaisi kirjan *Ydinaseet vaarantavat terveytesi* sekä kirjoitti artikkeleita ja blogeja aiheesta. Teema oli esillä myös tapahtumissa, kuten Maailma kylässä -festivaalilla ja Helsingin kirjamesseilla.

Vuoden aikana LSV osallistui myös henkilömiinat kieltävää Ottawan sopimusta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun osana laajempaa rauhanjärjestöjen kampanjaa. Järjestö toi esiin sopimuksesta irtautumisen humanitaarisia vaikutuksia ja vaikutti asiassa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Lisäksi LSV:n piirissä jatkettiin rauhan ja konfliktien terveysvaikutuksiin liittyvää asiantuntijatyötä. Aihetta käsiteltiin muun muassa kansainvälisissä asiantuntijatapaamisissa ja seminaareissa.

Gazan ja Palestiinan humanitaarinen tilanne oli vuonna 2025 edelleen vakava. LSV:n piirissä toimi työryhmä, jonka tavoitteena oli tuoda esiin konfliktin terveysvaikutuksia ja humanitaarisia seurauksia. Työryhmä tapasi eri toimijoita, osallistui julkiseen keskusteluun ja julkaisi mielipidekirjoituksen Helsingin Sanomissa. Aihetta käsiteltiin myös LSV:n viestintäkanavissa.

LSV osallistui kahden mielenosoituksen järjestämiseen yhdessä kansalaisjärjestöjen kanssa, joista toinen toteutettiin yhteistyössä Lääkärit ilman rajoja -järjestön ja toinen Amnesty Internationalin kanssa. Tilaisuuksissa puheenvuoroja käyttivät muun muassa toiminnanjohtaja Sanna Valtonen ja hallituksen jäsen Heli Salmi.

Lisäksi LSV osallistui Refugee Film Festivalin ennakonäytökseen *Hind Rajabin ääni*, jossa käsiteltiin terveydenhuollon haasteita ja etiikkaa sotatilanteessa. Tilaisuudessa LSV:n puheenvuoron piti tehohoidon erikoislääkäri Inari Listo.

### 3.2.3 LSV opintopiiristä tuli LSV luento

Keväällä 2025 LSV:n opintopiiri kokoontui etänä noin 3–4 viikon välein. Alustuksen jälkeen oli osallistujilla mahdollisuus keskustella aiheesta vapaamuotoisesti. Syksyllä opintopiiri sai uuden nimen LSV luento, ja tilaisuuksia järjestettiin 3.

#### Luennoitsijat ja aiheet:

Ke 8.1. klo 18

Biodiversiteettitutkimuksen professori, Suomen luontopaneelin jäsen Ilari Sääksjärvi:  
Luonnon köyhtyminen haastaa ihmisen – miten toimimme?

Ke 15.1. klo 18

FT, tutkija Agneta Kallström:

Elämä sodassa: siviilien asema ja selviytyminen konfliktialueilla

ke 5.2.

Elintapalääkäri (IBML dipl.) ja nuorisolääkäri Soili Kasanen:

Kohti kokokasvisruokavaliota – miksi, miten ja mitä?

Ke 22.10. klo 18

LT, kestävyystieteen asiantuntija Samuel Sandboge:

Mitä lääkärin tulee tietää planetaarisesta terveydestä? In English / luento englanniksi.

Ke 12.11. klo 18

Agneta Kallström, filosofian tohtori, vieraileva tutkija, Helsingin yliopisto, ja Mikko Häkkinen, terveystieteiden tohtori, psykoterapeutti, yliopettaja, post doc tutkija, Laurea Master School:  
Elämä ja kuolema Gazassa – Gazan terveydenhuollon tilanne ja sodan mielenterveysvaikutukset

Ke 3.12. klo 18

Kati Kulovesi, kansainvälisen ympäristöoikeuden professori, Itä-Suomen yliopisto:

Mitä jokaisen lääkärin on hyvä tietää ilmasto-oikeudesta

## 3.3 Vaikuttava, verkostoituva ja vapaaehtoisuuteen perustuva järjestö

LSV:n jatkoi kumppanina Laurea-ammattikorkeakoulun eurooppalaisessa Erasmus +hankkeessa New Solutions in International Social Work – Promoting Inclusive Crisis Management. Hankkeessa

- Kartoitetaan kriisitoiminnan nykytila ja kokemukset sekä luodaan yhteinen ymmärrys sosiaalityön roolista moniammatillisessa kriisinhallinnassa.
- Tunnistetaan kansainvälisen sosiaalityön keskeiset osaamisvaatimukset ja parhaat käytännöt.

- Kehitetään monitieteistä koulutusta ja saavutettavia pedagogisia ratkaisuja, jotka vastaavat kansainvälisen sosiaalityön osaamisvaatimuksiin kriisitoiminnassa suhteessa muihin ammattiryhmiin ja kohderyhmien kokemuksiin.
- Vahvistetaan moniammatillista ja monialaista yhteistyötä korkeakoulujen, avustusjärjestöjen, kohderyhmien edustajien ja päätöksentekijöiden välillä tiedon, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen keräämiseksi ja jakamiseksi.

LSVn roolina on osallistua koulutuksen kehittämiseen (sosionomikoulutus kv-suuntaus) ja LSV:n edustajana toiminnanjohtaja osallistuu 1–2 tapaamiseen Euroopassa vuonna 2025. Syksyllä 2025 Puolan Gdanskissa järjestettyyn kehittämispajaan osallistui ja asiantuntijaluennon piti toiminnanjohtaja Sanna Valtonen.

LSV:n terveydenhuollon asiantuntemus perustuu vapaaehtoisten laaja-alaiseen osaamiseen lääketieteen ja terveydenhuollon aloilla. Tuemme vapaaehtoisia aktiivisina kansalaisyhteiskunnan toimijoina.

Moniammatillisissa kehitysyhteistyön hankeryhmissä, joissa seurataan ja tuetaan ohjelmamaiden paikallisten yhteistyökumppaneiden toteuttamia hankkeita, tehtiin vuonna 2025 yhteensä 1 764 tuntia vapaaehtoistyötä. Aktiivisesti mukana toiminnassa oli 21 vapaaehtoista. Kehitysyhteistyöstä kommunikointiin sähköpostilistalla, jolla on 148 jäsentä.

Ilmastolääkärit pitivät yhteyttä Whatsapp-ryhmässä (35 jäsentä), Facebook-ryhmässä (700 jäsentä), sähköpostilistalla (109 jäsentä) ja luentoja ja opintopiiritapaamisten yhteydessä etäkokouksissa. Ilmastolääkäreissä toimi n. 20 hyvin aktiivista jäsentä, n. 20 melko aktiivista ja kymmeniä tukijäseniä.

Rauhantyön vapaaehtoiset kokoontuivat tammikuussa ja järjestivät toisen tapaamisen lokakuussa Maailman lääkäriiliiton kokouksen yhteydessä (Peace and Environment Café). Sähköpostilistalle lähetettiin tiedotteita 1–2 kuukauden välein. LSV:n opintopiirissä käsiteltiin myös rauhantyön teemoja (ydinaseiden humanitaariset vaikutukset). Postituslistalla oli 88 henkilöä. Tilaisuuksiin osallistui 7–10 ihmistä. LSV:n rauhantyön sähköpostilistalla oli 18 henkilöä. Muita viestintäkanavia ovat Facebook ja Whatsapp-ryhmät.

PapeTe-hankkeessa kehitettiin vapaaehtoistyön toimintamalleja, koulutettiin vapaaehtoisia ja rekrytoitiin uusia vapaaehtoisia. Vapaaehtoistapahtumiin osallistui vuonna 2025 yhteensä 27 henkilöä.

Lääkäripäivillä 2025 LSV:llä oli kaksi puolen päivän kurssia: *Lääkäri, tunne jälkesi – mikä on lääkärin vastuu ympäristöstä?* sekä *Stigma, trauma ja sairaus – päihdeongelma hoidon haasteena*. Myöhemmin keväällä LSV haki mahdollisuutta järjestää kolme kurssia Lääkäripäivillä 2026.

Duodecimin valtuuskunnan vaaleissa LSV:llä oli oma ehdokaslistansa. Lääkärin sosiaalisen vastuun vaaliliiton ehdokkaita oli seitsemän: Kati Juva, Leif Lakoma, Marjukka Mäkelä, Hanna Nohynek, Matti Parry, Heli Salmi ja Topi Turunen. Valtuuskuntaan pääsivät Hanna Nohynek, Heli Salmi ja Kati Juva.

# Liitteet

## Liite 1. Kehitysyhteistyöhankkeet, tulokset vuonna 2025

### **Äitien ja vauvojen infektion torjuntahanke Beninissä - Mitigating Maternal and Neonatal Health Disparities through Health Promotion and Infection Control in Benin**

Beninissä äiti- ja lapsikuolleisuus on edelleen korkealla, ja merkittävä osa tästä johtuu infektioista. LSV:n kehitysyhteistyöhanke keskittyy infektioiden ennaltaehkäisyyn ja hygieniakäytäntöjen parantamiseen erityisesti syrjäisillä alueilla. Tavoitteena on vähentää äiti- ja lapsikuolleisuutta ja parantaa äitien ja vastasyntyneiden terveyttä yhteisölähtöisillä ratkaisuilla. Yhteistyökumppaneina Beninissä toimivat jo aiemmissa hankkeissa mukana olleet paikallisen yliopiston mikrobiologian laitos ([L'Unité de Recherche en Microbiologie Appliquée et Pharmacologie des substances naturelles eli URMAPha](#)) sekä paikallinen kansalaisjärjestö [CeRADIS](#) (Centre de Réflexion et d'Actions pour le Développement Intégré et la Solidarité). Näillä toimijoilla on jo pitkä kokemus yhteisöissä terveyden edistämisestä. Hanketta rahoittaa Suomen ulkoministeriö vuosina 2025–2028.

Ensimmäisen toteutusvuoden aikana hanke saavutti pääosin laatua ja yhteistyötä vahvistavia sekä rakenteellisia tuloksia, jotka loivat perustan pitkäaikaiselle vaikuttavuudelle. Hanke vahvisti hallintorakenteita, edisti sidosryhmien välistä yhteistyötä ja tuki siirtymistä oletuksiin perustuvasta suunnittelusta näyttöön perustuvaan päätöksentekoon esimerkiksi lähtötason analyysin avulla. Oikeudenhaltijoiden osallistumista varten luotiin toimintamalleja, mikä edisti yhteisomistajuutta ja kestäviä kumppanuuksia valtion viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja yhteisöjen välillä.

Kansallinen selvitys yhteisötasolla (10/12 maakuntaa) ja tuloksia sekä suosituksia esittelevä lähtötason (baseline) raportti valmistuivat loppuvuodesta 2025. Raportti esittää ajantasaista ja kontekstuaalista tietoa hygieniakäytännöistä ja infektioiden ehkäisyn puutteista yhteisöissä ja terveydenhuollossa. Tulokset muodostavat viitekehyksen, joka ohjaa projektin toimenpiteitä ja kapasiteetin kehittämistä, erityisesti äitien ja vastasyntyneiden infektioiden ehkäisyssä. Prosessi vahvisti myös yhteistyötä terveysministeriön, paikallisten viranomaisten ja hankekumppaneiden välillä tarjoamalla yhteisen pohjan koordinoitulle toiminnalle.

Hankkeen ohjausryhmän perustaminen vahvisti osallistavaa ja inklusiivista hallintoa sekä mahdollistaa ajantasaisen asiantuntijapalautteen hankkeen laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Ohjausryhmä kokoontuu neljännesvuosittain arvioimaan edistymistä, validoimaan strategioita ja varmistamaan, että yhteisöjen näkökulmat huomioidaan päätöksenteossa. Ohjausryhmässä on mukana LSV:n ja kumppanijärjestöjen osallistujien lisäksi, terveysministeriö, yhteisön, kansalaisjärjestöjen, perinneparantajien ja terveydenhuollon ammattilaisten edustajia.

Hanke on vahvistanut muutamien yhteisöperusteiseen työhön keskittyvien kansalaisjärjestöjen roolia, mahdollistaen niiden siirtymisen strategiseen päätöksentekoon yhdessä valtion edustajien kanssa. Yhteisöjen, mukaan lukien naisten, nuorten, perinteisten parantajien ja johtajien sekä henkilöiden, joilla on vamma tai vammoja, osallistaminen varmistaa, että kaikkien ryhmien näkemykset otetaan huomioon projektin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorten osallistumista edistettiin pilottihankkeella koulujen kilpailuissa, joissa oppilaat tuottivat julisteita ja audiovisuaalisia materiaaleja hygieniakäytäntöjen edistämiseksi kouluissa ja laajemmin yhteisöissä. Materiaalit käsittelivät selkeästi ja saavutettavasti muun muassa ympäristö-, elintarvike- sekä henkilökohtaisen ja intiimihygienian merkitystä. Osallistava lähestymistapa lisäsi tietämystä ja kannusti parempiin hygieniakäytäntöihin kouluissa ja perheissä. Oppilaiden tuottamia materiaaleja hyödynnetään muun muassa yhteisökampanjoissa vuoden 2026 WHO:n teemapäivien, kuten maailman terveyspäivän, yhteydessä.

Kapasiteetin kehittämistä tuettiin osallistumisella koulutuksiin, jotka käsittelivät esimerkiksi tietosuojaa, tekoälyä, henkilöiden, joilla on vammoja osallistamista sekä digitaalisen kehityksen periaatteita, mikä vahvisti paikallisen tiimin teknistä osaamista. Yhteistyötä ja yhteistä oppimista edistettiin myös hankkeen seurantatyökalujen suunnittelulla, keskusteluilla lähtötasoraportin tuloksista sekä yhteisöjen ja terveydenhuollon koulutusten materiaalien yhteisellä suunnittelulla.

LSV:n ohjelmapäällikön ja hankkeen vapaaehtoisen infektiohoitajan seurantamatka joulukuussa 2025 vahvisti ymmärrystä ja yhteistyötä kumppanikokousten, sairaala- ja klinikkavierailuiden, yhteisövierailuiden, opiskelijakoulutusten seurantatoimien sekä lukuisten eri toimijoiden keskusteluiden kautta. Ohjelmapäällikkö sekä hankkeen terveydenhuollon ammattilaisista koostuva vapaaehtoisryhmä (5 aktiivista vapaaehtoista) kokoontui säännöllisesti sekä keskenään että yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vuonna 2025 käynnistyneiden hankkeiden kohdalla LSV:ssä tehtiin paljon hallinnollista kehittämistyötä ja vahvistettiin sisäisiä (talous)kontrollimekanismeja. Ulkoministeriön hanketukea saavien järjestöjen tarkastuskierroksen suositukset otettiin osaksi organisatorista oppimista mm. sopimuspakettien sekä loppuevaluaatioiden suunnittelussa.

### **Kenian vammaishanke - Advancing and promoting sexual and reproductive health rights of women and girls with disabilities in Kenyan Health services**

LSV aloitti jatkohankkeen yhdessä Women Challenged to Challenge (WCC) kanssa tyttöjen ja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämiseksi Kenian terveydenhuollossa. Hanketta toteutetaan Nairobissa, Baringossa ja Siayassa.

Hanke tavoittelee vammaisten naisten syrjinnän vähentämistä ja osallistumisen lisäämistä niin terveydenhuollon palveluiden asiakkaina kuin muissa yhteiskunnan osa-alueilla. Ensimmäisenä hankevuotena on järjestetty tapaamisia niin vammaisten itsensä, vammattomien nuorten, vammaisten nuorten vanhempien kuin viranomaisten ja muiden yhteisöjä johtavien henkilöiden kanssa tavoitteen saavuttamiseksi.

Tapaamisiin osallistuneet vammaiset kertovat itseluottamusensa lisääntyneet. Samaten he kertovat, että osallistumisen jälkeen he pystyvät puhumaan vapaammin seksuaali- ja lisääntymisteemoista kuten kuukautisista, seksuaalisuudesta ja perheen perustamisesta. Toimet lisäävät vammaisten itsenäistä toimijuutta ja kykyä puolustaa omia oikeuksiaan. Koulutuksiin osallistuvat vammattomat kertovat ymmärryksensä inkluusiosta ja yhdenvertaisuudesta lisääntyneen.

Yhteistyötapaamiset viranomaisten ja muiden yhteisöä johtavien henkilöiden kanssa lisäävät ymmärrystä vammaisten oikeuksista ja esteistä, joita vammaiset kohtaavat palveluihin hakeutuessaan. Lisäksi tapaamisissa on tuotu esille, että vammaiset voivat osallistua päätöksentekoon. Vammaisuutta koskevaa tilastotietoa on perusteltua kerätä, jotta palveluja osataan suunnitella oikein ja vammaisille on tarjolla terveydenhuollossa heidän tarvitsemiaan tukia muun muassa viittomakielen tulkeista aina esteettömiin vessoihin. Viranomaiset osoittivat sitoutumista vammaisten integroimiseksi osaksi lisääntymis- ja seksuaaliterveyspalveluiden sekä oikeuspalveluiden suunnittelua ja budjetointia.

Hankekumppani WCC on onnistunut vahvistamaan kenialaisen kansalaisyhteiskunnan toimijuutta. Hankkeen ansiosta kansalaisyhteiskunnan toimijuudesta on tullut koordinoitumpaa muiden järjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön ansiosta. Hankkeen tulevina vuosina toimijuutta on mahdollista vahvistaa vielä entisestään.

Hankekohteisiin tehtiin vuoden aikana kahden vapaaehtoisen ja ohjelmapäällikön yhteismatka yhteistyöhankkeen aloittamisesta. Siitä huolimatta yhteistyö viivästyi lähtötasotutkimuksen osalta. Tulokset ovat odotettavissa alkuvuodesta 2026. Henkilökunnan lisäksi hanketta ovat aktiivisesti edistäneet 6 vapaaehtoista.

## **Nepalin mielenterveyshanke - Strengthening and Expanding Mental Health Care in Nepal**

LSV:n nelivuotinen mielenterveyshanke Nepalissa käynnistyi vuoden 2023 alussa. Hankkeella on Suomen ulkoministeriön rahoitus vuosille 2023–2026. Nepalissa esiintyy runsaasti mielenterveysongelmia, mutta mielenterveyspalvelujen resurssien puute sekä stigma ja epätietoisuus mielenterveysongelmiin liittyen heikentävät palvelujen saatavuutta. Hanke parantaa syrjäisten maakuntien väestön keinoja edistää mielenterveyttä ja pääsyä hoitoon paikallisissa julkisissa terveydenhuoltopalveluissa. Hankkeessa hyödynnetään LSV:n ja yhteistyökumppani [Transcultural Psychosocial Organization Nepal](#):in (TPO) aiempaa kokemusta ja molempien järjestöjen käyttämää mallia mielenterveyshankkeissa.

Malli perustuu olemassa olevien paikallisten rakenteiden vahvistamiseen työntekijöitä kouluttamalla, sekä väestön tietoisuuden lisäämiseen mielenterveystyöpajojen ja muun tiedotustoiminnan kautta.

Hanke on onnistunut merkittävästi mielenterveystietoisuuden lisäämisessä, palveluiden kehittämisessä sekä yhteisöjen osallistamisessa. Keskeisiin toimenpiteisiin kuuluivat yhteisöterveysvapaaehtoisten säännöllinen ohjaus ja seurantatuki sekä terveydenhuollon työntekijöille ja opettajille suunnatut kapasiteetin vahvistamiskoulutukset. Näiden avulla parannettiin mielenterveyden haasteiden varhaista tunnistamista, ohjausta ja tuen tarjoamista. Jatkuva seuranta on osaltaan vahvistanut palveluiden laatua ja kestävyyttä julkisissa terveys- ja koulutusjärjestelmissä.

Raportointivuoden aikana palvelunkäyttäjille tarjottiin kattavaa psykososiaalista ja mielenterveystukea. Tietoisuutta lisättiin kouluissa ja yhteisöissä järjestettyjen työpajojen sekä laajempien viestintäkampanjoiden kautta, mukaan lukien teemapäiviin liittyvät tapahtumat. Lisäksi valikoituja asiakkaita ohjattiin toimeentulon tukitoimiin, ja he saivat yksilöllistä tukea, jolla vastattiin mielenterveyteen ja toipumiseen vaikuttaviin sosiaalisiin ja taloudellisiin kuormitustekijöihin.

Mielenterveystoimikuntien kokouksia ja palvelunkäyttäjärühmien tapaamisia järjestettiin koordinaation, vaikuttamistyön ja mielenterveystoiminnan pitkäjänteisen omistajuuden vahvistamiseksi. Palvelunkäyttäjärühmät rekisteröitiin virallisesti kuntiin, mikä vahvisti vertaistukea ja yhteistä vaikuttamista. Hanke järjesti myös työpajoja perinteisten parantajien kanssa, valtakunnallisen työpajan siirtotyöläisille, omaishoitajille suunnattuja tukityöpajoja sekä kuntien kanssa toteutettuja sosiaalisia auditointeja. Näillä toimilla vahvistettiin kulttuurisensitiivisyyttä, vastuullisuutta ja osallistavaa toimintatapaa mielenterveysohjelmassa.

Hanketyön kautta siirtotyöläisyys ja mielenterveys nousivat kansalliseen keskusteluun yhteistyössä SASK:n paikallisten kumppanien kanssa. Joulukuussa 2025 järjestetty kansallinen työpaja nosti esiin työperäisen maahanmuuton vaikutukset mielenterveyteen – aiheen, jota Nepalissa tarkastellaan usein talouden ja työllisyyden näkökulmasta. Tilaisuuteen osallistui laaja joukko viranomaisia, asiantuntijoita, tutkijoita sekä kansalaisjärjestöjen ja siirtotyöläisten edustajia. Työpaja toi mielenterveyden osaksi maahanmuuttokeskustelua ja korosti tarvetta huomioida ihmisten jaksaminen, stressi ja tuen tarve nykyistä systemaattisemmin. Samalla se vahvisti mielenterveyden asemaa osana kansallista politiikkaa ja palveluita.

Hankkeessa toteutettiin alkuvuonna 2025 väliarvio, paikallinen konsultti Dr. Narendra Singh Thagunna arvioi, että hanke on tuottanut selkeätä hyötyä paikallisille yhteisöille, ja mielenterveys- ja psykososiaalisia tukipalveluja on saatu laajasti käyttöön. Vaikutukset näkyvät sekä lisääntyneenä tietoisuutena että konkreettisena tukena erityisesti mielenterveyden haasteita kokeneille henkilöille. Yhteistyö paikallisviranomaisten ja sidosryhmien kanssa on vahvistanut hankkeen vaikuttavuutta ja kestävyyttä.

Hankkeeseen tehtiin yksi seurantamatka kahden asiantuntijavapaaehtoisen voimin, sen suositukset täydensivät väliarvion havaintoja sekä mahdollisti molemminpuolisen kapasiteetin vahvistamisen inkluusiossa, haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten tavoittamisessa sekä keskeisissä mielen hyvinvoinnin kysymyksissä. Ohjelmapäällikkö sekä hankkeen vapaaehtoiset terveydenhuollon ammattilaiset (4 aktiivista vapaaehtoista) tapasivat säännöllisesti keskenään sekä TPO:n kanssa, tukivat laadukasta raportointia sekä suunnittelivat arviointityötä. Vuonna 2025 käynnistettiin myös suunnitelmat yhteistyön jatkamisesta ja uuden hankkeen ideoimisesta vuoden 2026 ulkoministeriön hanketukihakua varten.

Marraskuussa 2025 LSV järjesti pienimuotoisen Nepaliläisen mielenterveyshankkeen varainhankintatapahtuman, jossa psykiatri ja vuorikiipeilijä Paula Strengell luennoi mm. päätöksenteosta narun varassa roikkuen, riskienhallinnasta ja sen rajoista, tietoisuuden ja keskittymisen välisestä erosta sekä tietenkin ainutlaatuisia reissukertomuksia. Tilaisuudessa esiteltiin myös yleisesti mielenterveystilannetta sekä LSV:n työtä Nepalissa.

### **Somalia mielenterveyshanke - Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa**

Somalialaisten mielenterveyshanke on jatkanut työtään yhteisöperustaisten mielenterveyspalveluiden järjestämisen, terveys- ja kehitysministeriön tapaamisten koordinoimisen, terveydenhuollon ammattilaisten kouluttamisen ja mielenterveystietoisuuden lisäämiseen tähtäävien yhteistapahtumien järjestämisen osalta. Hankkeen paikallisena kumppanina toimii GAVO (General Assistance and Volunteer Organisation).

Psykososiaalinen keskus on tarjonnut hoitoa ja yksilö-, perhe- ja ryhmäneuvonta 304 uudelle henkilölle. Kotikäyntejä tehtiin 51 ja etsivää toimintaa pakolaisleireillä. Naisten osuus potilaista on yli 50 % potilaiden kokonaismäärästä, vaikka kotikäyntien kautta kohdataan enemmän miehiä.

Vuoden 2025 aikana GAVO koordinoi onnistuneesti paikallisten mielenterveystyön sidosryhmien tapaamisen. Tapaamiseen osallistui Somalimaan terveys- ja kehitysministeriö sekä paikallisia kansalaisyhteiskunnan edustajia. Kokouksen tarkoituksena oli jakaa tietoa yhteistyön vahvistamiseksi ja päällekkäisten toimintojen välttämiseksi. GAVO on tukenut terveys- ja kehitysministeriötä mielenterveyspolitiikan implementoinnissa.

GAVO on lisännyt paikallisten terveydenhuollon ammattilaisten ja järjestöjen osaamista mielenterveydestä ja mielenterveyskuntoutujien ihmisoikeuksista. GAVO on havainnoinut ymmärryksen aiheesta lisääntyneen koulutettujen keskuudessa. Lisäksi terveydenhuollon ammattilaiset kertovat toimintatapojensa muuttuneen.

Vuosittain järjestettävä mielenterveysviikko toteutettiin yhteistyössä paikallisten kansalaisyhteiskunnan toimijoiden ja terveys- ja kehitysministeriön kanssa lokakuussa.

Toimintojen tavoitteena oli vähentää mielenterveyteen liittyvää stigmaa ja parantaa mielenterveyskuntoutujien osallisuutta.

Hankeryhmä (6 vapaaehtoista) ja ohjelmapäällikkö tapasivat säännöllisesti kumppania etänä ja pitivät yhteyttä sähköpostitse. Hankeryhmän kaksi vapaaehtoista tekivät yhdessä yhden vierailun Hargeisaan vuoden 2025 aikana.

## Liite 2. Paperittomien terveyden edistäminen vuonna 2025

Vuonna 2025 PapeTe-hankkeen kautta kohdattiin haavoittuvassa asemassa olevia paperittomia ihmisiä ja levitettiin tietoa terveyden edistämisestä sekä oikeuksista palveluihin. Kohtaamisia oli vuoden aikana yhteensä 146.

Hankkeessa koulutettiin sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoita ja ammattilaisia oppilaitoksissa, hyvinvointialueilla sekä erilaisissa tapahtumissa. Yhteensä koulutuksiin osallistui vuoden aikana 1186 henkilöä ja palaute oli erinomaista. Neuvontapuhelimeen tuli 27 yhteydenottoa, jotka ohjattiin eteenpäin sosiaali- ja terveysterveystietoihin.

Vuoden aikana järjestettiin kuusi vapaaehtoistapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 23 ihmistä. Vapaaehtoisten kanssa suunniteltiin ja toteutettiin paperittomien terveyttä edistävää toimintaa.

Suomen hallitus antoi eduskunnalle esityksen paperittomien palveluiden heikentämisestä. Esityksen tavoitteena oli rajata terveysterveystietoihin muutama poikkeus lukuun ottamatta vain kiireellisiin. LSV vastusti lakihanketta viestimällä aiheesta aktiivisesti ja kohdistamalla myös suoraa vaikuttamistyötä päättäjiin. Lisäksi LSV koordinoi kampanjaa, jonka tarkoituksena oli torpata terveydenhuollon henkilökösten salassapitovelvollisuutta heikentävä lakialoite. Kampanjassa oli mukana Lääkäriliitto, Talentia ja Tehy, ja yhteistyössä näiden sekä useiden muiden organisaatioiden kanssa laadittiin lehdistötiedote aiheesta.

Verkostotyötä tehtiin aktiivisesti sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Toimimme valtakunnallisen paperittomuus-verkoston ohjausryhmässä. Lisäksi osallistuimme pääkaupunkiseudun sekä monien eri hyvinvointialueiden verkostoihin. Pohjoismainen yhteistyö oli aktiivista ja hankkeen työntekijä osallistui vuosittaiseen tapaamiseen Ruotsissa. PICUMin kanssa tehtiin EU-tason vaikuttamistyötä ja hankkeen työntekijä matkusti järjestön vuosikokoukseen Belgiaan.

Viestintää tehtiin useissa kanavissa sekä LSV:n jäsenille että muille sote-ammattilaisille. Jäsenlehti Tiedotteessa julkaistiin kaksi paperittomuuteen liittyvää artikkelia.

## Liite 3. Rauhantyö IPPNW:n puitteissa

Ydinaseiden vastainen toiminta Suomessa on tapahtunut ICAN Finland verkoston kautta. Kati Juva on toiminut ICAN Finland verkoston toisena koordinaattorina yhdessä Julia Jernvallin kanssa. Laajempi koordinaatioryhmä on pitänyt etäpalavereita säännöllisesti ja ylläpitänyt ICAN Finlandin kotisivuja ja laittanut säännöllisesti ICAN Finlandin facebookiin ja

Instagramiin ydinaseaiheisia postauksia. Kati Juva on huolehtinut näitä myös LSV:n someen.

Lisäksi Kati Juva on osallistunut laajempaan ydinaseiseurantaryhmään, jossa on mukana rauhantutkijoita ja entisiä poliitikkoja. Seurantaryhmä järjesti 27.5.2025 tilaisuuden Euroopan varustautuminen ja ydinaseet, jossa puhujina olivat mm. Tytti Erästö SIPRIstä ja Jarmo Viinanen ulkoministeriöstä. Ryhmä tapasi kansanedustajia 3.11.2025.

ICAN aktiivit ovat tavanneet eduskunnassa ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajaa Johannes Koskista (19.2.2025) sekä valiokunnan jäsentä Pekka Haavistoa (3.4.2025). Laajempi ydinaseiseurantaryhmä on tavannut ulkoasianvaliokunnan jäseniä 3.11. Ulkoministeriön asevalvontayksikkö tavattiin 8.12. 2025, mukana oli Kati Juvan lisäksi toiminnanjohtaja. Kati Juva on lisäksi ollut yhteydessä WHO asioista vastaavaan virkamieheen Pasi Mustoseen liittyen WHO:ssa esillä olevaan selvitykseen ydinaseiden vaikutuksista kansanterveyteen.

Kati Juva on ollut puhumassa ydinaseista Rovaniemen rauhantilaisuudessa 6.8, Arabian seniorikahvilassa 15.9.2025, Pand (taiteilijan rauhan puolesta) rauhankahvilassa 18.9.2025, Tampereen rauhanklubilla 11.11.2025 sekä Rauhanliiton syyskokouksessa 30.11.2025. Tapaamisissa ovat olleet mukana myös Julia Jernvall ja Katariina Simonen.

Helsingissä pidettyssä Older people in crisis situations -symposiumissa 20.-21.3.2025 Kati Juva veti työryhmää wars and conflictsMaailma kylässä -festivaaleilla vieraili japanilainen hibakusha -järjestön valtuuskunta, jota ICAN Finland isännöi.

### **Pohjoismainen yhteistyö**

Ruotsalaiset rauhanaktiivit vierailivat Suomessa helmikuussa ja heidän kanssaan tavattiin mm. kansanedustaja Pekka Haavisto ja UPI:n tutkija Joel Linnainmäki 6.2. Delegaatio tapasi myös Jarmo Viinaseen ja julkaisi raportin Kärnvapen och Norden.

IPPNW:n puitteissa on pidetty säännöllisesti yhteyttä pohjoismaisiin kollegoihin, jotka toimivat Svenska Läkare mot Kärnvapen ja Norske Lege mot Atomvapen -järjestöissä.

### **Eurooppalainen yhteistyö**

ICAN Finlandin koordinaattorit pitävät säännöllisesti yhteistyötä ICAN Euroopan verkostoon. Yhteistyö on tiivistynyt sen jälkeen, kun Euroopassa on virinnyt keskustelu omasta ydinaseesta tai Ranskan laajennetusta pelotteesta.

IPPNW:n puitteissa eurooppalaiset kontaktit ovat säännöllisiä. IPPNW:n Euroopan aluekokous pidettiin Genevessä 11.-13.4.2025. Suomesta kokoukseen osallistui Kati Juva ja puhujana myös Tarja Cronberg.

### **Kansainvälinen yhteistyö**

Kati Juva osallistui kansalaisjärjestöedustajan New Yorkissa 2.-8.3.2025 pidettyyn Ydinasekieltosopimuksen osapuolikokoukseen IPPNW:n delegaatioissa. Kati Juva osallistui

IPPNW:n edustajana Vatikaanissa pidettyyn World Meeting of Human Fraternity -symposiumiin 12.–13.9.2025.

Kati Juva on toiminut kansainvälisen IPPNW:n yhtenä co-presidenttinä ja tuli uudelleen valituksi syksyllä. IPPNW piti maailmankongressin Nagasakissa 30.9. – 5.10.2025. Kongressiin osallistuivat Juvan lisäksi Vappu ja Ilkka Taipale. Juva piti puheen avajaisseremoniassa ja moderoi session ydinpelotteesta.

IPPNW on vaikuttanut WHO:ssa siihen, että maailmanjärjestö ryhtyi laatimaan selvitystä ydinaseiden kansanterveysvaikutuksista. Kati Juva on kuulunut koordinoivaan työryhmään.

### **Julkaisutoiminta**

Kati Juva on julkaissut kirjan Ydinaseet vaarantavat terveytesi. Juvaa haastateltiin Maailma kylässä tapahtumassa 25.5. 2025 ja Helsingin kirjamessuilla 23.10.2025. Juva on kirjoittanut yhdessä Arja Alhon kanssa artikkelin Europommista Demokraattiin sekä blogeja mm. hyökkäyksestä Iraniin kesäkuussa 2025.

## **Liite 4. LSV:n jäsenyydet ja edustukset 2025**

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim  
Fingo ry – Globaalin oikeudenmukaisuuden kattojärjestö  
International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)  
International campaign to abolish nuclear weapons (ICAN)  
Kansainvälisen terveydenhuollon erityispätevyystoimikunta  
Seksuaalioikeusverkosto  
Suomen Somalia-verkosto  
Lääkäriliiton Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnassa (KATENE)  
Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants, PICUM  
Fingo ry:n edustaja STM:n koordinoimassa Globaali terveys -verkostossa

## **Liite 5. Hallitus toimintavuonna 2025**

Hanna Rintala, puheenjohtaja  
Sara Launio, varapuheenjohtaja 17.3.2025 asti  
Tuija Männistö, varapuheenjohtaja  
Anna Kärki, jäsen  
Anniina Kyrönlahti, varajäsen  
Anna Haavisto, opiskelijajäsen  
Terhi Koivunen, jäsen  
Erika Kulmanen  
Rikhard Ihamuotila, jäsen 10.12.2025 asti  
Henna Laaksonen, varajäsen  
Ines Sederholm, opiskelijajäsen